

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEĞİ
SENARYO – 1

1. Aşağıda Şevket Rado'nun *Eşref Saat* adlı eserinden bir parça verilmiştir.

Güler yüzün çözemeyeceği hiçbir mesele yoktur. Buzlar güneş karşısında nasıl erirse çetin meseleler de işe güler yüzle başlayan ve öylece devam eden insanların elinde çözülür. Asık surata kapanan kapılar güler yüze açılır. Bektaşî'nin hikâyesini bilirsiniz: 80 yaşında öldüğü hâlde mezar taşına "5 sene yaşadı." diye yazdırmış. Bu beş sene onun hayata gülerek, neşe içinde yaşadığı, gam ve kasavet nedir bilmeden hoşça geçirdiği senelermiş. Hayatınızı yaşadığınız yıllar boyunca uzatabilmek için her anınızı gülerek geçirmeniz gerekir.

Bu parçanın ana düşüncesini ve ana düşünceyi destekleyen yardımcı düşüncelerden birini yazınız.

2. Aşağıda Emine Işınsoy'un *Biz Sağsak* adlı tiyatrosundan bir parça verilmiştir.

(...)

MEHMET — (*İstirap içindedir*) Zehra bacı! Ohh anam, ohh... Bacım şu mektubu okur musun bana, zahmet olacak amma... Anamdan olmalı.

ZEHRA — Okurum ağam, niye zahmet olacakmış, nerede?

MEHMET — Yastığın altında... Şurada, çekiver, hah o işte.

ZEHRA — Evet annenden geliyor, o yazdığımız mektuba karşılık olacak.

MEHMET — Bi okuyuver bacı.

ZEHRA — (*Kâğıt hışırtısı*) Oğlum Mehmet, evvelâ selâm ederim. Mektubunu yazan bacına da selam ederim. Yattığın evde sana bakan doktor beye de selâm ederim. Oğlum Mehmet, muharebede yaralandığını yazmışsın, ağrından sızından şikâyet eder olmuşsun. A oğul, ben seni savaşa yaralanasın diye salmadım. Mektubunu okuyan Kadir ağanın karşısında yüzüm yere geçti. Başımı kaldıramadım. Ben seni askere uğurlarken, Tanrı'nın verdiği can emanetini, vatanın uğruna adayasın istedim. Edirne'yi düşmana vermişsiniz de sen yarandan berenden sızlanır olmuşsun! Edirne'nin acısını duymazsın da kendi acını mı duyarsın oğul? Öyle yazmağa edep etmez misin?

Bu parçada yer alan millî, manevi ve evrensel değerlerden birini kısaca açıklayınız.

3. Tiyatro salonunda veya medya ortamında seyrettiğiniz bir tiyatro ile ilgili en az beş cümleden oluşan değerlendirme yazısı yazınız.

(Yazınız; cümle sayısı, imla ve noktalama kuralları ile değerlendirme yazısı özelliklerine uygunluk ve seyrettiğiniz tiyatroyla ilgisi bakımından değerlendirilecektir.)

4. Bizim edebiyatımızda eleştirmen, metinle baş başa kaldı mı çoğunlukla o metnin sınırları içinde bir değerlendirme yapar. Okur; o ürünün, yapıtın ne olduğunu anlar da eleştirmeni anlayamaz. Öyle yazılar okuyoruz ki eleştirmenlerin yazdıkları yanında İkinci Yeni'nin kapalı imgeleri gün gibi açık kalıyor.

Bu parçaya göre, yazarın eleştirmenlerde gördüğü eksiklik nedir?

5. Şairin bir zamanlar sosyalist eyleme katılıp, sonradan saf dışı edildiğini bilmeyenler ve bilemeyecek olanlar için hazırladığı bu tuzağın kurbanları sen ben değilsek kimlerdir?

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedenini ve cümlenin doğru biçimini yazınız.

Yer tamlayıcısı eksikliği

Şairin bir zamanlar sosyalist eyleme katılıp sonradan bu eylemden saf dışı edildiğini bilmeyenler ve bilemeyecek olanlar için hazırladığı bu tuzağın kurbanları sen ben değilsek kimlerdir?

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEĞİ
SENARYO – 1 CEVAPLAR

1.

Ana düşünce: Güler yüz sayesinde her şey çözümlenir.

Yardımcı düşünce: Mutlu bir yaşam için sıkıntılı duygulardan uzak durmak gerekir.

2.

Parçada geçen değerlerden biri vatan sevgisidir. Açıklama kısmı öğrencinin cevabına göre değerlendirilecektir.

3. Öğrencinin cevabına göre değerlendirilecektir.

4. Yargılarını okurun anlayabileceği açıklıkta dile getirmemeleri

5.

Yer tamlayıcısı eksikliği

Şairin bir zamanlar sosyalist eyleme katılıp sonradan bu eylemden saf dışı edildiğini bilmeyenler ve bilemeyecek olanlar için hazırladığı bu tuzağın kurbanları sen ben değilsek kimlerdir?

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEĞİ
SENARYO – 2

1. Aşağıda Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf* romanından bir parça verilmiştir.

Yaptığı hareketler ona hiçbir yere bağlı olmadığıнын şuurunu verdi. Hatta yavaş yavaş etrafından ne kadar ayrı olduğunu, ne kadar uzak olduğunu hissetmeye başladı. Bir an içinde deminkinin tamamıyla aksi olan bir yalnızlık duygusuyla sarsıldı. Etrafına baktığı zaman ağaçların, bulutların, derenin kendisinden hızla uzaklaştığını sezer gibi oldu. Kasabanın bazı evlerinin pencerelerini aydınlatan hafif ve sarı bir ışık, Yusuf'un ıslak gözlerinde yıldızlanıyor ve dalgalı bir su üzerine bırakılmış gibi oynuyordu.

Bu parçada öne çıkan anlatım tekniğini parçadan örnek vererek yazınız.

2. Aşağıda Behçet Necatigil'in *Emekli* tiyatrosundan bir parça verilmiştir.

(Dairede. Müdür sert, sinirli konuşur; bekçi sinmiş ve suçludur.)
MÜDÜR: Yaa, demek böyle! Gece yarısı buradaydı, defterlere baktı, öyle mi?
GECE BEKÇİSİ: Önünde bir defter vardı Beyim!
MÜDÜR: Fark etmez; bir veya birçok! Koltuğuma oturmuştu, öyle mi?
GECE BEKÇİSİ: Evet, Beyim!
MÜDÜR: Benim koltuğumda, defterlere baktı!
GECE BEKÇİSİ: Ben girdim ki içeri, oturmuş, açmış, bakıyordu.
MÜDÜR: Bak sen, şu işe bak! Pekii, müfettiş mi bu? Söyle, müfettiş mi?

Bu parçanın dil ve anlatım özelliklerinden ikisini yazınız.

3. ADAM: Buraya gelmem iyi oldu ve daha iyi tanıma fırsatı yakaladım.
Adamın konuşmasındaki anlatım bozukluğunu düzelterek yeniden yazınız.

4. Tiyatro salonunda veya medya ortamında seyrettiğiniz herhangi bir tiyatro ile ilgili en az beş cümleden oluşan değerlendirme yazısı yazınız.

(Yazınız; cümle sayısı, imla ve noktalama kuralları ile değerlendirme yazısı özelliklerine uygunluk ve seyrettiğiniz tiyatroyla ilgisi bakımından değerlendirilecektir.)

5. Aşağıda eleştiri türünde bir parça verilmiştir.

Peyami Safa'nın romancılık başarısının en güçlü göstergesi, figürlerin ve düşüncelerin karşıtlarını yaratmadaki becerisidir. Zaten roman sanatının esası, yazarın kendi görüşlerinin tersini savunan kişilerle bile özdeşleşebilmesi, teke tek tartışmaları, karşılıklı sohbetleri eşit ağırlıklı canlandırabilmesidir. *Yalnızız*'da yazarın sözcülüğünü yapan figürün Samim olduğu açıktır. Ama Besim'in de söz hakkı kazanması ve hemen her konuda karşı düşüncüyü ya da karşı tutumu dile getirerek tek yanlılıktan kurtarıp bütüne ulaştırması *Yalnızız*'ı çağdaş roman katına yükselten bir kurgu özelliğidir.

Bu parçanın ana düşüncesini yazınız.

6. Aşağıdaki eserlerin karşılarına sanatçıları yazınız.

Tahrib-i Harabat:

Kavgalarım:

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEĞİ
SENARYO – 2 CEVAPLAR

1.

İç çözümleme anlatım tekniği
bir yalnızlık duygusuyla sarsıldı

2.

Diyaloglara yer verilmiştir.
Soru ve ünlem cümlelerinden yararlanılmıştır.

3.

Buraya gelmem iyi oldu ve burayı daha iyi tanıma fırsatı yakaladım.

4. Öğrencinin cevabına göre değerlendirilecektir.

5.

Peyami Safa, figürlerin ve düşüncelerin karşısını başarılı bir şekilde yaratan bir sanatçıdır.

6.

Tahrib-i Harabat: Namık Kemal
Kavgalarım: Hüseyin Cahit Yalçın